

PARLEMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0222/2013

12.6.2013

SPRAWOZDANIE

w sprawie wkładu spółdzielni w walkę z kryzysem
(2012/2321(INI))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawczyni: Patrizia Toia

RR\939923PL.doc

PE506.085v02-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	13

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wkładu spółdzielni w walkę z kryzysem

(2012/2321(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 54,
- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 3 ust. 3,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie gospodarki społecznej¹,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 13 lutego 2012 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej w odniesieniu do zaangażowania pracowników²,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 15 stycznia 2013 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie informowania pracowników i konsultowania się z nimi, przewidywania restrukturyzacji i zarządzania nimi³,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE)⁴,
- uwzględniając zalecenie Komisji nr 94/1069/WE z dnia 7 grudnia 1994 r. w sprawie przenoszenia własności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)⁵,
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie przenoszenia własności małych i średnich przedsiębiorstw⁶,
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie promowania spółdzielni w Europie (COM(2004)0018),
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie inicjatywy na rzecz przedsiębiorczości społecznej (COM(2011)0682),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego na temat spółdzielni i restrukturyzacji⁷,
- uwzględniając zalecenie nr 193 MOP dotyczące promowania spółdzielni, które zatwierdziły rządy wszystkich obecnych 27 państw członkowskich UE, uwzględniając

---

¹ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0062.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0071.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0005.

⁴ Dz.U. L 207 z 18.8.2003, s. 1.

⁵ Dz.U. L 385 z 31.12.1994, s. 14.

⁶ Dz.U. C 93 z 28.3.1998, s.2.

⁷ CCM/093.

również rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z 2001 r. zatytułowaną „Spółdzielnie w rozwoju ludzkim”, a także fakt, że ONZ ogłosiło rok 2012 Międzynarodowym Rokiem Spółdzielni,

- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A7-0222/2013),

Wprowadzenie

1. zwraca uwagę, że spółdzielnie, a także inne przedsiębiorstwa gospodarki społecznej, odgrywają zasadniczą rolę w gospodarce europejskiej, szczególnie w dobie kryzysu, jako że łączą w sobie rentowność z solidarnością, tworzą wysokiej jakości miejsca pracy, wzmacniają spójność społeczną, gospodarczą i regionalną, a także przyczyniają się do budowania kapitału społecznego; uważa ponadto, że bardziej przejrzyste i spójne ramy prawne przyniosłyby korzyści przedsiębiorstwom gospodarki społecznej, biorąc pod uwagę bogactwo różnorodności wśród instytucji gospodarki społecznej, a także ich specyficzne cechy;
2. zwraca uwagę, że przedsiębiorstwa społeczne w UE zyskują coraz bardziej na znaczeniu, a wśród nich istnieje ok. 160 000 przedsiębiorstw spółdzielczych należących do 123 mln członków i oferujących zatrudnienie 5,4 mln osób – w tym ok. 50 000 przedsiębiorstw spółdzielczych w sektorze przemysłu oraz w sektorze usług oferujących zatrudnienie 1,4 mln osób – oraz że spółdzielnie wypracowują średnio ok. 5 % PKB państwa członkowskiego; podkreśla, że w ostatnich latach powstały setki przemysłowych i usługowych przedsiębiorstw spółdzielczych wskutek restrukturyzacji przedsiębiorstw dotkniętych kryzysem lub niemających następców, dzięki czemu utrzymano lub reaktywowano lokalną działalność gospodarczą i miejsca pracy; odnotowuje, że grupy spółdzielni przemysłowych i usługowych miały ogromny wpływ na rozwój regionalny w niektórych najbardziej uprzemysłowionych regionach UE; zwraca uwagę, że tak zwane spółdzielnie socjalne wyspecjalizowane w dziedzinie integracji na rynku pracy oferują zatrudnienie w sektorze przemysłowym i sektorze usług ponad 30 000 osobom upośledzonym i znajdującym się w trudnej sytuacji; zauważa, że spółdzielnie stały się modelem dla osób samozatrudnionych oraz przedstawicieli wolnych zawodów oraz że model ten znacząco rozwinął się w nowych sektorach, takich jak usługi socjalne, usługi opieki zdrowotnej, usługi cyfrowe, usługi wsparcia dla przedsiębiorstw i usługi użyteczności publicznej, które wcześniej były świadczone przez sektor publiczny (np. usługi środowiskowe i gospodarowanie obszarami naturalnymi, oświata i kultura oraz produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych); podkreśla w związku z tym, że spółdzielnie odgrywają niezwykle ważną rolę w UE pod względem gospodarczym, społecznym, w dziedzinie zrównoważonego rozwoju i zatrudnienia oraz stanowią koło zamachowe dla innowacji społecznych, które mają ogromne znaczenie w strategii „Europa 2020” i programie ramowym „Horyzont 2020”, a także pomagają w realizacji celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego społeczności regionalnych i lokalnych;
3. przypomina, że spółdzielczy model przedsiębiorczości przyczynia się do prawdziwego pluralizmu gospodarczego i stanowi istotny element społecznej gospodarki rynkowej oraz

jest w pełni zgodny z wartościami Traktatu UE i z celami strategii „Europa 2020”;

4. podkreśla, że wiele spółdzielni okazało się być znacznie bardziej odpornymi na kryzys niż wiele przedsiębiorstw konwencjonalnych, zarówno pod względem stopy zatrudnienia, jak i zamykania przedsiębiorstw, zwraca uwagę, że pomimo kryzysu powstały spółdzielnie w nowych i innowacyjnych sektorach oraz istnieje wiele dowodów na ich odporność, szczególnie jeżeli chodzi o banki spółdzielcze oraz spółdzielnie przemysłowe i usługowe (spółdzielnie pracy, spółdzielnie socjalne oraz spółdzielnie tworzone przez MŚP); odnotowuje, że jako model, rozwój spółdzielni dowiódł zdolności dostosowania się do nowych potrzeb i do skuteczniejszego stymulowania tworzenia miejsc pracy niż inne modele, dzięki zdolności spółdzielni do przystosowywania się do zmian, podtrzymywania działalności gospodarczej w sytuacji zagrożenia poprzez kontynuowanie realizacji własnej misji; zwraca ponadto uwagę na strategiczną rolę spółdzielni utworzonych przez MŚP, które mogą oferować zbiorowe rozwiązania wspólnych problemów i osiągnięcie istotnych korzyści skali; zauważa również rosnące znaczenie spółdzielni tworzonych przez społeczności, które umożliwiają, w szczególności na obszarach oddalonych i o niekorzystnych warunkach gospodarowania, bezpośredni udział obywateli w zaspokajaniu różnych potrzeb, takich jak na przykład usługi socjalne i usługi opieki zdrowotnej, usługi szkolne, usługi handlowe, komunikacja itp.;
5. uważa, że w czasie kryzysu spółdzielnie mogą skutecznie promować przedsiębiorczość w skali mikroekonomicznej, ponieważ pozwalają one właścicielom małych przedsiębiorstw, często grupom obywateli, na podejmowanie obowiązków dotyczących przedsiębiorczości; w tym zakresie wspiera rozwój spółdzielni w sektorze socjalnym i opieki społecznej, aby zapewnić najsłabszym grupom większe zaangażowanie społeczne;
6. twierdzi, że dzięki swej zdecentralizowanej strukturze model spółdzielczy przyczynia się w znacznym stopniu do realizacji priorytetów na 2020 r. określonych w dyrektywie dotyczącej odnawialnych źródeł energii (2009/28/WE) oraz do przechodzenia z energii kopalnej i jądrowej na energię odnawialną; zwraca w związku z tym uwagę na fakt, że obywatele utworzyli ponad 1 000 spółdzielni energii odnawialnej; jest przekonany, że spółdzielnie energii odnawialnej umożliwiają obywatelom uczestnictwo w lokalnych projektach, a także zachęcają do inwestycji w projekty w zakresie odnawialnych źródeł energii, co z kolei przyczynia się do większej akceptacji społecznej nowych instalacji odnawialnych źródeł energii; uważa, że udział obywateli w produkcji energii może przyczynić się do poprawy ich wiedzy w zakresie zapotrzebowania na zrównoważone i racjonalne zużycie energii, a także ich kontrolę nad jej cenami; zwraca się do Komisji o zwrócenie szczególnej uwagi na rolę, jaką spółdzielnie energetyczne mogą odgrywać w procesie zwiększania wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz poprawy efektywności energetycznej;
7. uważa, że większa odporność spółdzielni wynika w głównej mierze ze spółdzielczego modelu zarządzania, który opiera się na wspólnej własności, demokratycznym udziale finansowym i kontroli finansowej, organizacji i zarządzaniu przez zainteresowane podmioty będące członkami spółdzielni, a także zobowiązaniu wobec społeczeństwa; podkreśla, że odporność spółdzielni wynika również z charakterystycznego sposobu gromadzenia kapitału, który jest w mniejszym stopniu uzależniony od rozwoju rynków finansowych i jest powiązany zarówno z przekazywaniem nadwyżek do funduszy rezerw,

w miarę możliwości częściowo niepodzielnych (szczególnie w formie aktywów, które ogólnie wspierają ruch spółdzielczy, po zapłaceniu wszelkich niespłaconych długów w postępowaniach likwidacyjnych), jak i z realizacją celów przedsiębiorstwa: zrównoważonych celów społecznych i gospodarczych oraz celu poprawy jego funkcjonowania i prowadzonej przez nie działalności; uważa, że ten model ten pozwala spółdzielniom przyjąć długofalowe i wielopokoleniowe podejście oraz zakorzenić się w gospodarce lokalnej, przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju regionalnego i gwarantując, że nie przeniosą one swej działalności nawet w przypadku wkroczenia na arenę międzynarodową;

8. zauważa, że przedsiębiorstwa spółdzielcze są w stanie zaspokajać istniejące i nowe potrzeby w skuteczny i efektywny sposób w takich dziedzinach, jak zarządzanie zasobami kultury i kreatywność, zgodność z zasadami zrównoważonego rozwoju z punktu widzenia środowiska w odniesieniu do nowego stylu życia i nowych modeli konsumpcji; podkreśla, że spółdzielnie wprowadziły w życie również takie wartości, jak ochrona legalności; czego przykładem są Włochy, gdzie spółdzielniom powierzane jest zarządzanie majątkiem skonfiskowanym mafii;
9. uważa, że spółdzielnie powinny być w pełni angażowane w cele polityki przemysłowej UE i w działania podejmowane przez UE, również z uwagi na ich zasadniczy wkład w restrukturyzację przemysłu, która jest istotnym elementem nowej unijnej polityki przemysłowej;
10. zwraca ponadto uwagę, że dzięki wzajemnej współpracy spółdzielnie mogą skorzystać z ekonomii skali oraz dzielić się doświadczeniami i wzorcowymi praktykami, a także w miarę konieczności przekazywać sobie zasoby ludzkie i finansowe; twierdzi, że właściwa spółdzielniom elastyczność pozwala im na utrzymanie się nawet w najtrudniejszych czasach;
11. zauważa, że w poszczególnych państwach członkowskich można znaleźć wiele wzorcowych praktyk, które dowodzą znakomych wyników uzyskiwanych przez przedsiębiorstwa spółdzielcze, jeśli chodzi o wzrost, zatrudnienie, odsetek przedsiębiorstw utrzymujących się na rynku i liczbę nowo powstających przedsiębiorstw, przykładowo system jednej płatności (pago único) w Hiszpanii i ustawa Marcora we Włoszech (które umożliwiają finansowanie tworzenia nowych spółdzielni poprzez zasiłki dla bezrobotnych), „spółdzielnie zatrudnienia i działalności” tworzone we Francji, Szwecji i Belgii; zwraca ponadto uwagę na dobrowolne grupy pojedynczych spółdzielni, które mogą dobrowolnie łączyć się w duże grupy biznesowe działające w takich sektorach jak przemysł, rolnictwo, dystrybucja, finanse, badania naukowe i rozwój oraz szkolnictwo wyższe; zwraca uwagę, że spółdzielnie (wzorowane przykładowo na brytyjskim truście) mogą stać się skutecznym modelem dobrego zarządzania (pół)profesjonalnych organizacji sportowych, co umożliwia jednocześnie ścisłe zaangażowanie najważniejszych zainteresowanych – kibiców – w zarządzanie (profesjonalnym bądź amatorskim) klubem; wzywa Komisję, by dokładnie przyjrzała się tym wzorcowym praktykom i rozważyła uwzględnienie ich przy określaniu unijnych strategii politycznych sprzyjających przedsiębiorstwom;
12. uważa, że wkład spółdzielni w gospodarkę UE i stabilność zatrudnienia jest znaczący,

zwłaszcza w czasie kryzysu; wzywa Komisję do ponownej oceny roli spółdzielni europejskich poprzez zachęcanie do tworzenia nowych spółdzielni na skalę europejską i ułatwianie zrzeszania się spółdzielni krajowych z różnych państw członkowskich;

13. podkreśla konieczność rozwijania między innymi modelu spółdzielni pracy i zatrudnienia – w ramach tego modelu przedsiębiorstwa, które tworzy się stopniowo, aby zaspokoić potrzeby przedsiębiorców, i które rozwija się wraz ze wzrostem zakresu ich działalności;
14. zwraca jednak uwagę, że spółdzielnie mogą również upaść;
15. zauważa, że w wielu państwach członkowskich można spotkać się z różnorodnymi sytuacjami wynikającymi z różnic prawnych i pojęciowych; wzywa zatem Komisję Europejską do przeprowadzenia badania obowiązujących przepisów w celu znalezienia wspólnych ram, które umożliwią harmonizację przy jednoczesnym poszanowaniu zasady pomocniczości i które będą stanowić kluczowe elementy służące usunięciu przeszkód na drodze rozwoju spółdzielni;
16. podkreśla, że pracownicy podejmują istotne ryzyko finansowe przy zakładaniu spółdzielni lub przy przenoszeniu własności przedsiębiorstwa na pracowników; zwraca uwagę, że dobre zarządzanie, szczególnie w spółdzielni pracy, jest w dużej mierze uzależnione od wsparcia i kontroli prowadzenia przedsiębiorstwa przez pracowników;

Ramy regulacyjne

17. jest zdania, że tę wewnętrzną odporność spółdzielni należy wzmacniać zwracając na nie szczególną uwagę we wszystkich właściwych unijnych strategiach politycznych, które przyczyniają się do inteligentnego, zrównoważonego i integracyjnego wzrostu, za pośrednictwem odmiennego modelu rozwoju gospodarczego zgodnego z europejskim modelem społecznym, a także usprawniając istniejące ustawodawstwo UE dotyczące spółdzielni; w szczególności uważa, że „Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r.” powinien uwzględniać ważną rolę spółdzielni; jest przekonany, że należy poczynić niezbędne kroki, aby zapewnić spółdzielniom i przedsiębiorstwom innego rodzaju równe warunki działania przy zachowaniu celów i metod pracy tych pierwszych, jak również ich charakteru społecznego;
18. przypomina, że Unia Europejska powinna uznawać różne formy przedsiębiorstw i traktować je w równy sposób poprzez przepisy ustawowe, aby zapewnić przestrzeganie zasady swobody prowadzenia działalności gospodarczej bez względu na status przedsiębiorstwa; ubolewa, że w „Planie działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r.” Komisja Europejska nie podkreśla roli przedsiębiorstw gospodarki społecznej, ograniczając się jedynie do wskazania ich wkładu w tworzenie miejsc pracy i innowacje społeczne, oraz stwierdzenia, że napotykają one na większe trudności w kwestii finansowania w porównaniu do MŚP;
19. wzywa więc Komisję, by usprawniła swe służby zajmujące się spółdzielniami poprzez utworzenie działu zajmującego się spółdzielniami oraz innymi organizacjami gospodarki społecznej (takimi jak towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, fundacje i stowarzyszenia prowadzące działalność gospodarczą i finansową), a także poprzez zwrócenie baczniejszej uwagi na środki mające na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu zasobów

finansowych, a także na nadzór i rozwój polityki dotyczącej organizacji gospodarki społecznej; apeluje do Komisji o skoncentrowanie uwagi na restrukturyzacji posiadających lub nieposiadających następców przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych dotkniętych kryzysem oraz przekształcaniem ich w spółdzielnie;

20. wzywa Komisję do zapewnienia większej elastyczności w zakresie zasad udzielania zamówień publicznych przedsiębiorstwom prowadzonym przez pracowników, np. poprzez wprowadzenie rezerwacji z ograniczeniem czasowym;
21. zwraca się do Komisji, by skoordynowała działania związane z inicjatywą na rzecz przedsiębiorczości społecznej i zredukowała bariery administracyjne między obiema inicjatywami;
22. nalega, by państwa członkowskie, zgodnie z zaleceniem MOP nr 193/2002, dokonały przeglądu swego ustawodawstwa dotyczącego spółdzielni w ogóle, a w szczególności konkretnych typów spółdzielni, takich jak spółdzielnie pracy, spółdzielnie socjalne, spółdzielnie rzemieślnicze i banki spółdzielcze, z myślą o przyjęciu kompleksowej polityki wspierania takiego modelu przedsiębiorstwa i stworzenia środowiska regulacyjnego sprzyjającego uznawaniu roli spółdzielni i ich organizacji zarządzających, a także rozwojowi spółdzielni, szczególnie w dziedzinach i sektorach, w których model ten okazał się źródłem społecznej, ekonomicznej i środowiskowej wartości dodanej; wzywa państwa członkowskie, aby wraz z partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi stronami na poziomie lokalnym i regionalnym wskazały strategiczne sektory odpowiednie dla projektów spółdzielczych; podkreśla, że powinno to obejmować wprowadzenie odpowiednich instrumentów finansowych oraz uznawanie roli spółdzielni w krajowym dialogu społecznym, jak również roli banków spółdzielczych, które zawsze przywiązują szczególną wagę do zrównoważonego i społecznie odpowiedzialnego finansowania oraz są zakorzenione na danym obszarze; postuluje, aby przestrzegać tego zalecenia podczas przeglądu rozporządzeń dotyczących statusu spółdzielni europejskiej (SCE);
23. podkreśla znaczenie opracowania środków regulacyjnych w obrębie solidnych ram prawnych oraz zgodnie przepisami międzynarodowymi, aby uniknąć rozbieżnej interpretacji na szczeblu krajowym czy też ryzyka powstania korzystnej lub niekorzystnej sytuacji w zakresie konkurencji na szczeblu regionalnym, krajowym bądź makroregionalnym;
24. podkreśla znaczenie włączenia spółdzielni w prace na wszystkich etapach przyszłych inicjatyw i przedsięwzięć Unii dotyczących spółdzielni;

Przenoszenie własności przedsiębiorstw i restrukturyzacje

25. uważa, że przenoszenie własności przedsiębiorstw na pracowników w drodze utworzenia spółdzielni oraz innych form własności pracowniczej może być najlepszym sposobem zapewnienia ciągłości ich istnienia; podkreśla, że należy wspierać taki rodzaj przenoszenia własności przedsiębiorstw na pracowników, w szczególności w odniesieniu do spółdzielni pracy i przejęć dokonywanych przez pracowników (worker buy-out), w ramach specjalnej pozycji w budżecie UE, która obejmuje również instrumenty finansowe; wzywa do pilnego utworzenia – przy udziale Europejskiego Banku Inwestycyjnego i partnerów społecznych oraz zainteresowanych podmiotów z sektora

spółdzielni – mechanizmu europejskiego mającego na celu promowanie tworzenia spółdzielni, a w szczególności zmiany struktury własności przedsiębiorstw w drodze tworzenia spółdzielni, jak również poprzez instrument funduszy wzajemnych;

26. podkreśla, że korzystanie z rozwiązania worker buy-out staje się coraz powszechniejszą praktyką stosowaną w państwach członkowskich w odpowiedzi na kryzys gospodarczy; wzywa zatem Komisję do wskazania instrumentów finansowych lub do rozszerzenia instrumentów już stosowany w celu wsparcia tej praktyki;
27. podkreśla aktywną rolę spółdzielni socjalnych w restrukturyzacji MŚP, w szczególności poprzez przedsiębiorstwa społeczne typu spin-off wspierające integrację pracowników, których można określić jako osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji i w krytycznych warunkach zatrudnienia, oraz poprzez solidarne wspieranie rozwijających się umiejętności zaspokajania potrzeb społecznych;
28. zwraca uwagę, że bardzo często problemy, jakie pojawiają się w trakcie przenoszenia własności przedsiębiorstw na pracowników, to nie tylko kwestia czasu trwania odpowiednich procedur, ale również, co znacznie ważniejsze, braku wiedzy o tego rodzaju możliwościach wśród odnośnych specjalistów (np. prawników i księgowych) oraz w systemie prawnym i edukacyjnym; podkreśla, że szkolenia oraz działania z zakresu podnoszenia świadomości wszystkich osób zaangażowanych w tworzenie przedsiębiorstw lub przenoszenie ich własności na pracowników w dużym stopniu przyczyniłyby się do propagowania tej praktyki; zaleca dlatego, aby spółdzielcze formy przedsiębiorczości otrzymały stałe miejsce w odpowiednich programach nauczania uniwersytetów i szkół zarządzania; jest ponadto przekonany, że powinno się propagować i wspierać finansowo szerzenie wiedzy na temat spółdzielni oraz przenoszenia własności przedsiębiorstw na pracowników w formie spółdzielczej, także poprzez celowe i inteligentne wykorzystanie funduszy strukturalnych, również wśród związków zawodowych oraz organów, których zadaniem jest przekazywanie informacji na temat tworzenia przedsiębiorstw lub przekazywania ich własności; zwraca uwagę na specjalistyczną wiedzę nabywaną w procesie tworzenia i przenoszenia własności przedsiębiorstw w formie spółdzielni przez federacje spółdzielni istniejące w niektórych państwach członkowskich, oraz zwraca się do Komisji o wprowadzenie mechanizmów mających na celu ułatwienie współpracy i wymiany wzorcowych praktyk oraz metod dotyczących tej dziedziny wśród przedsiębiorstw, a także sporządzenie sprawozdania z tych działań dla Rady i Komisji.
29. nalega, by państwa członkowskie opracowały ramy ułatwiające przekazywanie pracownikom własności przedsiębiorstw, w tym mechanizmy finansowe, które mają pomóc pracownikom inwestować w przedsiębiorstwa w kryzysie lub nieposiadające następcy, a także preferencyjne prawa dla pracowników, aby stworzyć najlepsze warunki dla przejścia przedsiębiorstwa, któremu grozi zamknięcie;
30. uważa również, że państwa członkowskie powinny przyjąć strategie ułatwiające pracownikom partycypowanie w kapitale i wynikach przedsiębiorstw, również poprzez konkretne mechanizmy podatkowe w innych formach przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych, zapewniające im niezbędną ochronę prawną i odnośny stosunek uczestnictwa w zarządzaniu, nadzorze, podejmowaniu decyzji oraz odpowiedzialności za przedsiębiorstwo; przypomina, że takie działania mogą poprawić konkurencyjność danego

sektora jako całości;

31. podkreśla pozytywny charakter mechanizmów typowych dla modelu spółdzielczego takich, jak niepodzielność rezerw, których nie można rozdzielić wśród członków nawet w przypadku likwidacji, ale należy je wykorzystać do rozwoju ruchu spółdzielczego, oraz przepisy prawne zezwalające osobom trzecim na wnoszenie do spółdzielni kapitału ryzyka z prawem głosu lub bez tego prawa, jak na przykład fundusze wzajemne oraz Cooperazione Finanza Impresa (CFI) we Włoszech, Institut de Développement de l'Economie Sociale (ESFIN-IDES) we Francji i struktura inwestycyjna Mondragon Corporation w Hiszpanii;
32. wzywa Komisję do promowania polityki i środków na rzecz utrzymania istniejących miejsc pracy, a nie jedynie na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach rozpoczynających działalność; zwraca się do Komisji o stworzenie usług dla nowych przedsiębiorstw w celu wspierania spółdzielczych form przedsiębiorczości poprzez podnoszenie świadomości oraz inicjatywy szkoleniowe;
33. podkreśla, że przekształcanie przedsiębiorstw dotkniętych kryzysem w rentowne spółdzielnie wymaga precyzyjnej i postawionej odpowiednio wcześniej diagnozy; wzywa władze wszystkich szczebli do współpracy z partnerami społecznymi i ruchem spółdzielczym w zakresie stawiania takich diagnoz oraz oceny zasadności i wykonalności przekształcania przedsiębiorstw w spółdzielnie; uważa, że w procesie tym powinny uczestniczyć także związki zawodowe i federacje spółdzielni;
34. apeluje, aby Komisja dokonała szczegółowej analizy porównawczej wzorcowych praktyk stosowanych w państwach członkowskich i ustawodawstwa poszczególnych państw faworyzującego przekształcanie przedsiębiorstw w spółdzielnie, a w szczególności przepisów dotyczących przejmowania przedsiębiorstw, upadłości, mechanizmów finansowania, instytucji wspierających przedsiębiorstwa oraz horyzontalnego łączenia przedsiębiorstw spółdzielczych; podkreśla znaczenie udziału spółdzielni w takim badaniu w celu ustalenia priorytetów; w tym celu wzywa Komisję do rozważenia opracowania bazy danych, która w której systematycznie gromadzono by dane o konkretnych przypadkach transformacji i informacje na temat restrukturyzacji w formie spółdzielni w celu umożliwienia przepływu dobrych praktyk i gromadzenia spójnych danych;
35. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwiania i wspierania powstawania konglomeratów spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych, aby pomóc im w odzyskaniu zasobów niezbędnych do wypełniania bardziej znaczącej roli w łańcuchu produkcji i dystrybucji oraz aby wspierać korzyści skali niezbędne do finansowania działań w zakresie badań naukowych, rozwoju i innowacji;

Dostęp do środków finansowych i wsparcia dla przedsiębiorstw

36. podkreśla, że przemysłowe i usługowe przedsiębiorstwa spółdzielcze (szczególnie MŚP) nie mają dostępu do kapitału ryzyka oraz kredytów na rynkach kapitałowych z różnych przyczyn, w tym z powodu natury tej przedsiębiorczości; zwraca również uwagę, że spółdzielnie pracy w sektorach wymagających dużego kapitału mają zwykle trudności z uzyskaniem większego kapitału od swych członków i że należy w związku z tym stworzyć instrumenty finansowe, które pozwolą na uwzględnienie takich form

przedsiębiorczości;

37. przypomina, że kwestia dostępu do kredytu ma szczególne znaczenie dla spółdzielni ze względu na specyfikę ich struktury; wzywa zatem Komisję Europejską, Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego i EBI do opracowania i wykorzystania parametrów jakościowych, także w zakresie udzielania kredytów i finansowania, w celu odróżnienia roli spółdzielni, w tym spółdzielni socjalnych, od innych form przedsiębiorczości;
38. uważa, że konieczne jest wzmocnienie kapitalizacji spółdzielni poprzez lepsze wykorzystanie zasobów możliwych do wniesienia przez ich strukturę własnościową; wzywa Komisję do wspierania inicjatyw na rzecz kapitalizacji, w tym ulg podatkowych, nawet gdyby miały być one dostępne tylko przez pewien czas, po ustanowieniu lub przeprowadzeniu wykupu, oraz do nietraktowania ich jako pomocy państwa;
39. podkreśla, że w niektórych państwach członkowskich podmioty zewnętrzne mogą zapewniać spółdzielniom kapitał wysokiego ryzyka przy ograniczonych prawach do głosu lub bez prawa do głosu, aby szanować własność członków i struktury kontroli oraz że umożliwiło to skuteczniejszy dialog spółdzielni z innymi instytucjami finansowymi; pochwała tego rodzaju strategię i zachęca wszystkie państwa członkowskie, by ułatwiały spółdzielniom dostęp do kredytów;
40. uważa, że Komisja i EBI oraz Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) powinny dokładać starań, aby umożliwić spółdzielniom dostęp do mechanizmów finansowych na poziomie UE (w odpowiednich przypadkach łącznie z planem działania w zakresie finansowania MŚP zaproponowanym w Akcie o jednolitym rynku) oraz aby wspólnie z sektorem bankowości spółdzielczej podejmowały one aktywniejsze wysiłki, aby rzeczywiście było to możliwe; podkreśla, że takie działania mogą polepszyć funkcjonowanie jednolitego rynku;
41. uważa, że przy regulacji rynków finansowych oraz w wynikających z niej przepisach wykonawczych należy wziąć pod uwagę szczególne cechy banków spółdzielczych;
42. jest zdania, że programy i fundusze tworzone w obrębie wieloletnich ram finansowych (2014-2020) powinny być ważnymi instrumentami wspierania spółdzielni; uważa, że w trakcie opracowywania programów operacyjnych należy zwrócić szczególną uwagę na tworzenie nowych spółdzielni, a także na wspieranie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw oraz odpowiedzialnej restrukturyzacji, a także uwzględnić szczególnie takie elementy, jak przekazywanie własności przedsiębiorstwa na rzecz pracowników, spółdzielnie socjalne, wpływ przedsiębiorstw gospodarki społecznej na rozwój lokalny i na innowacje społeczne, technologiczne i produkcyjne z wykorzystaniem dotacji globalnych i innych instrumentów finansowych, w tym Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji;
43. uważa, że w ramach planowania finansowego na szczeblu unijnym i krajowym szczególną uwagę należy zwrócić na spółdzielnie (lub należy zarezerwować dla nich procentowy udział), które mają na celu ułatwienie dostępu do rynku pracy osobom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu WE 2204/2002, w celu skonsolidowania poziomów ochrony socjalnej oraz wprowadzenia większej liczby lepszych poziomów ochrony socjalnej;

44. zwraca się do Komisji, aby w ramach następnego roku budżetowego wspomogła projekt pilotażowy wspierający proces przekazywania zagrożonych przedsiębiorstw pracownikom, aby mogli oni kontynuować działalność, oraz tworzenie nowych spółdzielni, które ożywią zagrożone przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa znajdujące się w stanie upadłości;
45. zachęca Komisję do opracowania inicjatyw na rzecz wspierania zatrudnienia młodzieży w sektorze spółdzielni; wzywa Komisję do zachęcenia państw członkowskich do popularyzacji modelu spółdzielczego jako głównego instrumentu tworzenia nowych miejsc pracy;
46. jest również zdania, że państwa członkowskie powinny poczynić kroki, aby ułatwić spółdzielniom uzyskanie dostępu do całego wachlarza usług mających na celu wspieranie przedsiębiorstw, jako że pomoże im to jeszcze bardziej przyczynić się do trwałego rozwoju ich gospodarki; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia środków mających na celu ułatwienie spółdzielniom dostępu do kredytu, w szczególności spółdzielniom pracy, spółdzielniom socjalnym, spółdzielniom rzemieślniczym i spółdzielniom składającym się z mikroprzedsiębiorstw;
47. uważa, że państwa członkowskie powinny podjąć odpowiednie działania mające na celu usunięcie wszelkich przeszkód prawnych, administracyjnych i biurokratycznych, które uniemożliwiają lub ograniczają rozwój spółdzielni;
48. uważa, że w całej Europie powinno się wspierać dostęp małych spółdzielni kredytowych do rynku;
49. uważa ponadto, że należy zachęcać do tworzenia sieci wzajemnej współpracy pomiędzy MŚP, takich jak te obecnie istniejące w UE w ramach formy spółdzielczej (spółdzielnie rzemieślnicze, spółdzielnie MŚP, spółdzielnie zrzeszające konkretne rodzaje działalności, spółdzielnie zatrudnienia itp.), ponieważ takie sieci w znacznym stopniu wzmacniają tworzenie mikro- i małych przedsiębiorstw i ich zrównoważony charakter poprzez wspólny marketing, wspólne zakupy oraz inne usługi, a także stanowią dla tych przedsiębiorstw źródło innowacji;
50. uważa, że w celu wspierania tworzenia nowych spółdzielni należy stworzyć usługi dla nowo powstających spółdzielni; ponadto powinno się wspierać zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym inicjatywy promujące model spółdzielni wśród nowych potencjalnych przedsiębiorców (tj. w uniwersyteckich programach nauczania);
51. zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	30.5.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 35 - : 4 0 : 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Fabrizio Bertot, Reinhard Bütikofer, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Jacky Hénin, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Salvador Sedó i Alabart, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Ioan Enciu, Elisabetta Gardini, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Seán Kelly, Vladimír Remek